

*Afgiftekantoor:
9880 Aalter*

*België - Belgique
P.B.
9880 Aalter
3/9049*

Nieuwsbrief

Natuurpunt Aalter

Vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen

September 2009

Driemaandelijks

V.U. : Koen Martens - Riethulstraat 6, 9880 Aalter

Contactpersonen Natuurpunt Aalter

• Koen Martens	Riethulstraat 6, 9880 Aalter
09.375.01.88	voorzitter, beleid
• Piet Smessaert	Bellemstraat 121, 9880 Aalter
09.374.81.68	secretaris
• Karolien Bracke	Molenstraat 61, 9880 Aalter
09.375.09.92	communicatie, nieuwsbrief
• Hubert Buysse	Geerstraat 10, 9880 Aalter
09.374.57.14	penningmeester
• Gino Van Hoorebeke	Stuivenberg 6, 9881 Bellem
09.374.71.22	nieuwsbrief, ledenadministratie,
conservator kanaalbermen,
contactpersoon Bellem
• Björn Deduytsche	Galglaan 65, 9000 Gent
09.221.31.21	natuurstudie
• Jan Pauwels	Hoeksken 11b, 9910 Ussel
09.374.58.84	natuurstudie (vogels),
contactpersoon Aalter Brug
• Jan Versigghel	Spoorweglaan 19, 9880 Aalter
09.375.21.28	natuurstudie (vogels),
contactpersoon Aalter-centrum
• Henk Wallays	Ter Goedingen 40, 9881 Bellem	natuurstudie (amfibieën,
insecten)
• Bert De Doncker	Wingensesteenweg 63, 8700 Tielt	natuurstudie (planten)
contactpersoon Lotenhulle
• Stijn Vanderheiden	Biesemveldstraat 53, 9880 Aalter	lichthinder
• Eveline Vervynckt	Loveldlaan 17, 9880 Aalter	natuurstudie

Daarnaast kan Natuurpunt nog rekenen op verschillende medewerkers!

E-mail : natuurpunt.aalter@scarlet.be

Website : www.natuurpunt.be/aalter

Groene energie en maïs

Alle zonnekloppers die deze zomer langs de Knokkeweg naar de kust reden, hebben ongetwijfeld opgemerkt dat een project rond groene energie opgestart wordt op de grens van Aalter met Knesselare. De spandoeken rond de werf maken dit alvast duidelijk. Ook de start van de Eneco-toer in Aalter maakte dit duidelijk. Maar niet iedereen heeft wellicht begrepen dat het hier over een biogasinstallatie gaat. Laat staan dat men weet hoe dergelijke installatie werkt.

De leden van de Aalterse milieuraad kregen in juni een uitgebreide toelichting over de werking van dergelijke installaties. In Aalter komen er trouwens twee. Naast de installatie langs de Knokkeweg zal er ook één in Lotenhulle gerealiseerd worden.

Deze installaties hebben heel wat positieve punten. Ze zetten dierlijke mest om tot een exporteerbaar mestproduct dat onder meer aangewend wordt in wijngaarden. Ook de verwerking van afvalproducten uit de agro- en bioindustrie (aardappelschillen, pitten,...) is natuurlijk positief. Eén biogasinstallatie kan ongeveer 20.000.000 kWh elektriciteit genereren, wat voldoende is voor de stroomvoorziening van 4000 à 5000 Vlaamse gezinnen.

Er zijn wel een aantal vragen te stellen bij de impact op de omgeving. Ten eerste is er de vraag of dergelijke grootschalige installaties niet thuis horen op een industrie-terrein. De installaties verwerken landbouwproducten, maar daar eindigt ook de link met de omgevende landbouwgebieden. Ook voor een koekjesfabriek of een zuivelbedrijf is dit het geval. De dagelijkse aanvoer van mest, afvalstoffen en maïs langs kleine wegen (op termijn wordt de Knokkeweg afgesloten van het bedrijf!) zal ongetwijfeld heel wat hinder voor de buurt met zich meebrengen. Ook landschappelijk heeft zo'n groot bedrijf een belangrijke impact. Kortom, dergelijk agro-industrieel bedrijf hoort eigenlijk niet thuis in de open ruimte. De Vlaamse regering versoepelde 2 jaar geleden echter de inplantingsmogelijkheden, zodat het bedrijf een vergunning kon krijgen.

Onze grootste bedenking gaat over de hoeveelheid energiegewas die een dergelijk bedrijf nodig heeft. Per installatie is ongeveer 300 ha maïs nodig. De komst van de twee installaties in Aalter houdt dus een vraag in naar 600 ha bijkomende maïs. Maïs die niet (meer) aangewend wordt als veevoeder. Ter vergelijking: Aalter heeft momenteel 3300 ha akkerland. 600 ha betekent bijna 1/5 van het areaal aan akkers in Aalter. De laatste jaren is er al een enorme toename van het areaal aan maïs. De ecologische waarde van een maïsakker is nagenoeg nihil. De maïsteelt is van alle teelten ook verantwoordelijk voor de sterkste doorsijpeling van meststoffen naar het grondwater. Dit betekent dus een verdere aantasting van de milieukwaliteit en de natuur- en landschapswaarden in het landbouwgebied.

Deze enorme bijkomende vraag naar maïs zal verder ongetwijfeld een belangrijke impact hebben op de beschikbare gronden (ook landbouwgronden). De ruimte voor landbouw (en natuur) is zo al schaars. De gronddruk zal verder toenemen, zodat de prijzen zullen stijgen. Dergelijke installaties zullen dan ook een grote concurrentie zijn voor familiale veetelers die grondgebonden willen werken en dus over de voldoende landbouwgrond moeten beschikken.

Niet alleen wij, vertegenwoordigers van Natuurpunt, hadden vragen bij de impact van deze installaties. Ook enkele landbouwers hadden duidelijk bedenkingen bij de vraag naar de extra maïs. De vraag is dan ook of dergelijke groene energie echt duurzaam (ecologisch én sociaal én economisch) is. Een grondiger maatschappelijk debat over de wenselijkheid van dergelijke installaties was wenselijk geweest.

Koen Martens
voorzitter

Verliest Aalterbrug zijn groenbuffer langs het kanaal?

Een 2-tal jaar terug werden tussen Bellem en Aalter-Brug nagenoeg alle bomen verwijderd door Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z) afdeling Bovenschelde, de beheerder van het kanaal. Natuurpunt protesteerde toen heftig tegen de kappingen. W&Z erkende de fouten en beloofde om bij toekomstige ingrepen te overleggen met Natuurpunt. Tijdens dit overleg bleek dat de algemene visie van W&Z is om maximaal bomen op de bermen te verwijderen. Nu wil W&Z in Aalter-Brug op de rechteroever, vanaf de brug tot aan het einde van de verharde weg (Doorn), alle bomen en struiken verwijderen. Op andere zones wil W&Z een driejaarlijkse cyclus toepassen, waarbij alle houtige gewassen opnieuw worden afgezet. De groei van nieuwe bomen en struiken wordt zo maximaal tegengegaan.

Natuurpunt heeft er alle begrip voor dat te uitbundige begroeiing van de bermen slecht kan zijn voor de zichtbaarheid van de scheepvaart. We hebben wel moeite met de drastische aanpak van W&Z. Natuurpunt pleit voor een toekomstvisie inzake beheer voor het kanaal. Hierbij kan een gefaseerd beheer ontwikkeld worden.

We begrijpen dat bomen die zeer dicht tegen de waterkant staan en op sommige plaatsen over het water hangen, een probleem kunnen vormen voor de scheepvaart. Deze bomen worden dan ook best verwijderd. Dit geldt ook voor de exoten. Natuurpunt deed de voorbije jaren al heel wat inspanningen op dat vlak. Door begrazingsbeheer wordt op ecologische wijze verdere verbossing voorkomen. De kanaalbermen in Aalter-Brug zijn echter breed en hoog. We menen dan ook dat in de bovenste zone de streekeigen bomen en struiken zoveel mogelijk moeten gespaard blijven. De vele eiken langs de berm hebben een zeer breed en diep wortelstelsel. Schrik voor omgewaaide eiken en de bijhorende schade aan de bermen, hoeft men dus niet te hebben. De bomen en struiken op de berm hebben niet alleen een grote natuurwaarde, ze vormen voor de inwoners van Aalter-Brug ook een prachtig groenscherm voor de industriezone aan de overzijde van het kanaal. Een deel van de bomen en struiken zou destijds zelfs op vraag van de bewoners aangeplant zijn, om een visuele buffer en een lawaai- en stofbuffer te vormen voor o.a. de zandlospplaats aan de overzijde. Door hier een kaalkap uit te voeren met daarna een drie- of vierjaarlijkse afzet, neemt men de inwoners van

Aalter-Brug hun groenbuffer definitief af. De leefkwaliteit in Aalter-Brug zal er dan ook verder op achteruit gaan en de inwoners zullen, in combinatie met de ontwikkeling van Woestijne, nog meer het gevoel krijgen omklemd te worden door industrie. Indien W&Z bereid is om de bovenste bomenrij te sparen en op de rest van het talud een 8 à 10-jarlijkse cyclus toe te passen, kan deze groenbuffer grotendeels behouden blijven zonder dat er hinder is voor de scheepvaart.

Cyclus van 3 versus cyclus van 8 jaar

Natuurpunt Aalter is van mening dat een driejaarlijkse kaalkap geen goed beheer is. Indien men geen nieuwe bomen wil, dan is een frequent maaibeheer of begrazing gewenst.

Bij hakhoutbeheer is een cyclus van minstens 8 jaar aangewezen. Hiermee wordt voorkomen dat bomen te groot worden, maar is er geen sprake van kaalkap. Zowel in de handboeken voor beheer van natuur en landschap als in de wetgeving worden deze beheervormen voorgeschreven. We begrijpen de keuzes van W&Z dan ook niet.

Verder willen we er ook op wijzen dat gekapte plaatsen zonder nabehoor, zoals de eerder gekapte zone tussen Bellem en Aalter, snel overwoekerd raken door stikstofminnende planten zoals distels, brandnetels en vooral bramen. En een berm vol met braamstruwelen waaronder de bodem kaal blijft, en waar regelmatig alle kleine opschietende bomen en struiken terug verwijderd worden, is heel gevoelig voor erosie.

Eind juni was er een terreinbezoek met W&Z en Natuurpunt om hierover verder te overleggen, en om uiteindelijk tot een gemeenschappelijke visie te komen. W&Z was bereid om struiken zoals meidoorn, en in beperkte mate solitaire bomen in de bovenste zone toe te laten. W&Z wil ook de geplande 3-jaarlijkse cyclus van 'hakhoutbeheer' aanpassen naar 4-jaarlijks. En ze erkenden ook het probleem van boomkappen zonder nazorg. Eventuele bijstellingen van deze beheersvorm zou (na de kappingen) nog bespreekbaar zijn.

Na de zomer zal W&Z de enkele mogelijks te behouden bomen merken. Nadien wordt er verder overlegd.

Voor Natuurpunt Aalter is dit echter onvoldoende. We blijven streven naar het behoud van de groenbuffer door zoveel mogelijk streekeigen bomen en struiken te sparen in de bovenste zone van de berm. We vragen ook een echt hakhoutbeheersplan

met een cyclus van minstens acht jaar.

Verder zijn we voorstander van een globaal bermbeheersplan voor volledig het kanaal Gent-Brugge i.p.v. steeds te moeten overleggen over het beheer in kleine deelgebieden.

Vooraleer W&Z de groenbuffer in Aalter-Brug kan kappen, is alvast nog een stedenbouwkundige vergunning vereist. Hierbij is een openbaar onderzoek voorzien. De inwoners van Aalter-Brug hebben dus nog de kans om te reageren op de plannen van W&Z.

Gino Van Hoorebeke

WEEK

van het

BOS

ZAAD

met

PIT

11-18 oktober 2009

Programma:

www.weekvanhetbos.be

of via de Vlaamse Infolijn **1700**

Themakrant te verkrijgen in uw gemeentehuis of bibliotheek.

De Bende van Baekelandt

*Spannende wandeling door
het park van Poeke*

Zondag 11 oktober
Vrije start tussen 13.30 en
15 uur

Agentschap voor
Natuur en Bos

De Bende van Baekelandt

Spannende wandeling door het park van Poeke

Zondag 11 oktober 2009

Rovers, dieven, moordenaars... ze zijn van alle tijden. In het begin van de 19de eeuw maakte de bende van Baekelandt het Meetjesland onveilig. Na de terechtstelling van Baekelandt in 1803 bleef men over zijn roversbende vertellen. De fantasie deed haar werk en Baekelandt werd een mythe, een volksheld en een stripfiguur.

Natuurpunt rakelt de verhalen over Baekelandt weer op. In het bos rondom het kasteel van Poeke krijg je historische informatie, en tegelijk prikkelen we je fantasie en die van je kinderen. Want waren de donkere bossen van Vlaanderen niet het geliefkoosde terrein van duistere roversbendes? Of verzinnen we dat gewoon? Baekelandt wordt de rode draad voor een mooie, geanimeerde wandeling door het kasteeldomein van Poeke. En ondertussen doen we het bos alle eer aan. Op de stopplaatsen wachten onze boskenners kinderen én volwassenen op met spelletjes en verhalen.

Wandeling van 4 km door het kasteeldomein van Poeke met 5 stops.

Vrij vertrek **tussen 13.30 en 15 uur**.

Spanning gegarandeerd voor volwassenen en kinderen!

Met info en animatie over het bos, de dieren, de planten én ... de bende van Baekelandt.

Start en aankomst aan het Natuureducatief Centrum, Kasteelstraat, Poeke (Aalter).
Gratis deelname. Roversbar bij aankomst.

Om 17 uur wordt een roofvogel uit het Vogelopvangcentrum vrijgelaten.

Parkeren kan in Poek-dorp

Natuurpunt Aalter, Natuurpunt en Partners Meetjesland en de Jeugdbond voor Natuur- en Milieu (JNM) Aalter heten je van harte welkom!

Meer info: Karolien Bracke, 0494 56 48 49, karolien.bracke@scarlet.be

Nog plaats voor een boompje ?

Dit najaar kan je opnieuw bij Natuurpunt Aalter terecht voor de aankoop van inheemse boom- en haagplanten. Net zoals vorige jaren selecteerden we een uitgebreid aanbod kwaliteitsvol bosgoed, kleinfruit, loof- en fruitbomen. De lijst werd uitgebreid met een assortiment stadsplanten voor binnentuin of terras. Met deze plantactie willen we de natuur in Aalter en omgeving versterken.

Aangezien we deze actie samen met andere Natuurpunt afdelingen organiseren, kunnen we de planten in grote hoeveelheden bij de kweker aankopen en jullie voordelige prijzen aanbieden. Bovendien ontvang je een flinke korting bij grotere aankopen!

Hoe bestellen ?

Heel eenvoudig! Maak je keuze uit de lijst plantgoed en bezorg je bestelling **vóór 14 november** aan Natuurpunt Aalter.

Dit kan via de digitale bestelbon op www.natuurpunt.be/aalter of via bijgevoegde bestelbon.

Op zaterdag 28 november kan je jouw bestelling afhalen bij Piet Smessaert (Bellemstraat 121, Aalter) tussen 10u30 en 12u00.

Meer informatie ?

Bert De Doncker

Tel. 0479/36.82.66.

of bertdedoncker@hotmail.com

Doe mee! Dag van de Natuur op zaterdag 21 november

Houtkant en bosrand aanplanten in de Zouter

Soms kan de natuur met rust gelaten worden, en soms moeten we haar een handje helpen. Dat is ook zo in onze natuurgebiedjes. We laten er de natuur zoveel mogelijk haar gang gaan. Leve het arbeidsarm beheer! Maar soms moeten we aan het werk om de groei en bloei in onze reservaatjes in goede banen te leiden. Net zoals op vele andere plaatsen in Vlaanderen steken wij de handen uit de mouwen op zaterdag 21 november. Jij doet toch ook mee?

We voerden deze zomer natuurinrichtingswerken uit op ons nieuw aangekocht grasland langs de Zouterbeek. We hebben een nieuwe omheining gezet en we konden rekenen op de terreinplough van Natuurpunt om glooiende oevers aan te leggen langs de gracht in het perceel. Er werd ook een zone geplagd. Deze werken zijn erop gericht de groei van plantensoorten typisch voor natte en voedselarme graslanden te bevorderen.

Op 21 november, Dag van de Natuur, willen we aanvullend een brede houtkant en een bosrand op het perceel aanplanten. Vele handen maken licht werk, dus ook jouw hulp is welkom.

We spreken af om 9u aan de kerk van St.-Maria-Aalter. Wie de weg kent, kan uiteraard direct naar het grasland komen.

Breng laarzen mee en eventueel een spade. Wij zorgen voor warme en koude drank.

Contact: Koen Martens, natuurpunt.aalter@scarlet.be, 09 375 01 88

Koop onze schitterende natuurkalender voor 2010!

Elke maand is een bloedmooie natuurfoto te zien, die wordt aangevuld met een kort begeleidend tekstje. Daarnaast kan je maandelijks ook een natuurfilmpje bekijken op de website van Natuurpunt, waarvan enkele shots op de kalender zijn afgedrukt. De beelden zijn het werk van Geert De Kockere. Laat je overtuigen van de schoonheid ervan op www.greenz.tv.

Praktische gegevens

Op de rectozijde wordt telkens een foto afgedrukt, de versozijde bestaat uit de kalendergegevens. De bladen zijn aan elkaar gehecht met een wire-osysteem en er is één bevestigingsgaatje voorzien. Het gesloten formaat is 33,5 x 23 cm, het open formaat 33,5 x 46 cm.

Een kalender kost **slechts 7,50 euro** en is verkrijgbaar (tot de voorraad strekt) in het secretariaat van Natuurpunt en Partners Meetjesland, stationsgebouw, K. Astridplein 1, 9900 Eeklo.

Opbrengst

De opbrengst van de kalenderverkoop gaat rechtstreeks naar de werking van Natuurpunt en Partners Meetjesland.

Algemeen Tegelbedrijf Holderick Patrick

Opmeten, verkoop, leveren & plaatsing

- Vloer- & wandtegels
- Terrastegels & klinkers
- Natuursteenbevloeringen
- Bio-ecologische bouw- & afwerkingsmaterialen

Charlestonstraat 16 – 9880 Aalter
Tel. & fax 09 375 14 57

Fietsenzaak Johan Wille

Bellemstraat 45 – 9880 Aalter

Tel. 09 374 07 53

Dames-, heren- en kinderfietsen
Alle toebehoren, alle herstellingen
Merken : Thompson, Norta, Ridley

Openingsuren :

Dinsdag tot Vrijdag : 8-12u en 13.30u-19u

Zaterdag : 8-12u en 13.30u-18u

Zondag en Maandag : gesloten

fotograaf

**filip
santens**

stationsstraat 25 9880 aalter
09 374 36 68 filip.santens@ouronet.be www.filipsantens.be

*Alle fotografische opdrachten
Ook natuurfotografie !*

CVBA DEXIA Regio Aalter

Stationstraat 157

9880 Aalter

Tel: 09/325.74.30

Johan Tavernier

Uit sympathie

Lid zijn of worden van Natuurpunt

Het lidgeld bedraagt 20 € per jaar. Hiervoor ontvangt u 4 maal per jaar het tijdschrift Natuur.Blad en 4 maal per jaar de Aalterse Nieuwsbrief.

Word je lid? Stort dan 20 € op rekeningnummer 000-0000999-29 met vermelding van je naam.

Hernieuw je je lidmaatschap, schrijf dan hetzelfde bedrag over op 230-0044233-21 met vermelding van je lidnummer.

Wil je naast Natuur.Blad ook Natuur.Focus of Natuur.Oriolus ontvangen, schrijf dan 28,50 € over op rekeningnummer 230-0044233-21 en vermeld welk tijdschrift je bijwil.

Wil je zowel Natuur.Blad, Natuur.Focus en Natuur.Oriolus ontvangen, schrijf dan 34,50 € over op hetzelfde rekeningnummer.

Natuurpuntleden van andere afdelingen kunnen de Aalterse Nieuwsbrief ontvangen voor 4 € per jaar.

Activiteitenkalender najaar 2009

Zondag 11 oktober 2009

Week van het Bos

De Bende van Baekelandt - Spannende wandeling door het park van Poeke

Zie blz. 8 - 9

Zaterdag 21 november 2009

Dag van de Natuur

Houtkant en bosrand aanplanten in de Zouter

Zie blz. 11

November 2009

Boomverkoopactie

Zie blz. 10

Storten toegelaten!

De aankoop en het beheer van natuurgebieden (graslanden in Maria-Aalter, kanaalbermen, Poekebeekvallei) kost geld.

Zonder giften en schenkingen van jullie, leden en sympathisanten, reddend we het niet.

Wij doen daarom een oproep: **Storten toegelaten!**

Uiteraard niet in maar voor onze natuurgebieden!

Voor giften vanaf 30 euro wordt automatisch een fiscaal attest afgeleverd.

Steun kan op rekeningnr. 293-0212075-88 van Natuurpunt Beheer vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

met vermelding van **projectnr. 6663 - Zouter (Maria-Aalter),**

projectnr. 6671 - Poekebeekvallei of

projectnr. 6659 - kanaalbermen Aalter